

Miljö- och hållbarhetsplan för Landstinget Blekinge

Policy, visioner, mål och åtgärdsförslag för
miljö, ekonomi samt socialt ansvarstagande.

Gäller för åren 2014-2024

LANDSTINGET BLEKINGE

Innehåll

Landstingets aktiva arbete för en hållbar utveckling	sidan 3
Miljö- och hållbarhetsplanens syfte och omfattning.....	4
Målområden för miljöpåverkande faktorer.....	5
Målområde för ekonomisk hållbar utveckling.....	5
Målområden för verktyg och arbetssätt.....	5
Uppföljning och vidare utveckling.....	5
Miljö- och hållbarhetsplanens koppling till andra miljömål.....	6
Miljöpolicy för Landstinget Blekinge.....	7
Målområden	
Klimat.....	8
Energi.....	9
Transporter.....	10
Lustgas och anestesigaser.....	11
Läkemedel.....	12
Kemikalier.....	13
Avfall.....	14
Livsmedel.....	15
Ekonomisk hållbarhet.....	16
Upphandling och inköp.....	17
Miljöledningssystem.....	18
Miljö- och hållbarhetsanalys inför beslut.....	19
Kompetensförsörjning.....	20
Information och kommunikation.....	21

Landstingets aktiva arbete för en hållbar utveckling

Landstingets vision *Livskvalitet för dig, vårdkvalitet för oss* innebär att verksamheten, genom bästa möjliga vårdkvalitet, medverkar till att medborgarnas livskvalitet blir så god som möjligt. En giftfri, god miljö med ren luft och friskt vatten är en förutsättning för en god hälsa och en god livskvalitet. Landstinget arbetar kontinuerligt och aktivt med att minska miljöbelastningen, minska den miljörelaterade ohälsan samt för att främja en hållbar samhällsutveckling. Hållbarhetsfrågorna integreras i ett tidigt skede i allt kvalitets- och utvecklingsarbete samt i all planering och styrning.

Landstinget har som antagen strategi att bidra till en hållbar utveckling. Det är en av landstingets fyra övergripande strategier. En hållbar utveckling innebär en utveckling som tillgodoser dagens behov, utan att äventyra kommande generationers möjligheter att tillgodose sina behov i framtiden. Begreppet hållbar utveckling innehåller sociala, miljömässiga och ekonomiska aspekter. Landstinget arbetar aktivt för att bidra till en hållbar utveckling inom dessa samtliga områden.

Miljö- och hållbarhetsplanens syfte och omfattning

Miljö- och hållbarhetsplanen gäller för all verksamhet inom Landstinget Blekinge. Den innehåller en landstingsövergripande miljöpolicy, visioner, mål och åtgärdsförslag för miljö, ekonomi och socialt ansvarstagande som syftar till att landstinget bidrar till en långsiktigt hållbar utveckling.

Miljö- och hållbarhetsplanen är antagen av landstingsfullmäktige och anger politikens värdegrundsbaserade förhållningssätt och önskvärda nivå på utvecklingen inom miljö- och hållbarhetsområdet. Den gäller under åren 2014-2024 och innehåller mätbara mål för mandatperioden mellan åren 2014-2018. Revidering och aktualisering av policy, visioner och mål sker vid varje mandatperiod och/eller vid behov.

Landstingsstyrelsen har det koncernövergripande ansvaret för miljö- och hållbarhetsarbetet. I det ansvaret ingår att samordna arbetet, revidera miljö- och hållbarhetsplanen, följa upp hur beslut och målsättningar följs samt löpande redovisa det samlade resultatet.

Planens policy, mål och visioner omfattar i första hand de miljömässiga åtaganden som landstinget har för att bidra till en hållbar utveckling. Sociala aspekter ingår till viss del genom miljöpolicyen samt i mål och visioner för hållbar upphandling och hållbara inköp. Ekonomisk hållbarhet är ett särskilt målområde i planen. I miljöpolicyen ingår värdegrund för ekonomisk hållbarhet. Ekonomisk hållbarhet innebär att landstingets ekonomiska utveckling och tillväxt inte ska medföra negativa konsekvenser för miljön. Landstinget ska exempelvis verka för att kapitalförvaltning och finansiella placeringar genomförs utifrån ett hållbarhetsperspektiv.

Nivåer på visioner, mål och åtgärdsförslag är baserade på landstingets klimat- och miljöutredningar framtagna under perioden 2013-2014, vilka belyser landstingets mest betydande miljöpåverkande faktorer. Anpassning har därutöver skett till om nivåerna är miljömässigt motiverade, ekonomiskt rimliga och/eller tekniskt möjliga att genomföra.

Målen i planen ska verka styrande för samtliga förvaltningars/nämnders miljö- och hållbarhetsarbete, i de delar de är berörda. Långsiktiga visioner och exempel på tänkbara åtgärder, inom varje målområde ska utgöra en vägledning för konkreta åtgärder inom miljö- och hållbarhetsarbetet på samtliga nivåer i verksamheten. Utifrån planen fastställer varje förvaltning/nämnd egna verksamhetsanpassade mål och handlingsplaner inom ramen för respektive verksamhets miljöledningssystem och övrig verksamhetsutveckling.

Miljö- och hållbarhetsplanens genomförande förväntas ge positiva effekter på alla områden som definieras i begreppet hållbar utveckling, dvs. miljömässig hållbarhet, ekonomisk hållbarhet samt social hållbarhet. Den hållbara utvecklingen påverkas på lång och kort sikt i en positiv riktning av ett systematiskt miljö- och hållbarhetsarbete med ständiga förbättringar. Landstinget bidrar till detta genom exempelvis minskad miljö- och klimatbelastning, ökad resurseffektivitet, hållbara investeringar, minskad miljörelaterad ohälsa och socialt ansvarstagande i leverantörsledet.

Målområden för miljöpåverkande faktorer

Med utgångspunkt från landstingets miljö- och klimatutredningar, har följande särskilt betydande miljöpåverkande faktorer identifierats:

- Energi*
- Transporter*
- Lustgas och anestesigaser*
- Läkemedel
- Kemikalier
- Avfall
- Livsmedel

Målområden för energi, transporter, lustgas och anestesigaser, markerade med *, ingår dessutom i landstingets koncernövergripande klimatmål.

Målområde för ekonomisk hållbar utveckling

Ekonomisk hållbarhet är en avgörande framgångsfaktor för en framtida utveckling för kommande generationer. Det är därför ett eget målområde i miljö- och hållbarhetsplanen och innehåller vision, mål och åtgärdsförslag för landstingets verksamhet.

Målområden för verktyg och arbetssätt

Planen innehåller även visioner och mål för de verktyg och arbetssätt som anses viktigast och är avgörande framgångsfaktorer för ett väl fungerande miljö- och hållbarhetsarbete inom verksamheten. De verktyg och arbetssätt som innehar särskilda målområden är;

- Upphandling och inköp
- Miljöledningssystem
- Miljö- och hållbarhetsanalys inför beslut
- Kompetensförsörjning
- Information och kommunikation

Införande av miljöledningssystem och ett systematiskt miljöarbete i verksamheten är av särskilt avgörande betydelse för att säkerställa att lagkrav och andra krav följs samt att miljö- och hållbarhetsplanens mål uppfylls.

Uppföljning och vidareutveckling

Resultatet av planen redovisas årligen i landstingets koncernövergripande miljö- och hållbarhetsredovisning, som en del i årsredovisningen. I den redovisas miljö- och hållbarhetsarbetet samt uppföljning av mål, indikatorer, aktiviteter och åtgärder. Varje verksamhets möjligheter till systematiska förbättringar analyseras genom miljörevisioner och genom dialoger. De tas även in i beredningen av kommande revideringar av miljö- och hållbarhetsplanen.

Miljö- och hållbarhetsplanens koppling till andra miljömål

Landstingets miljö- och hållbarhetsarbete ligger väl i linje med EU:s och övriga världens miljö- och klimatambitioner. Miljö- och hållbarhetsplanen bidrar även till arbetet med att uppnå Sveriges 16 nationella miljö kvalitetsmål, vilka är beslutade av riksdagen. Tabellen nedan anger på vilket sätt landstingets mål för miljöpåverkande faktorer är kopplade till dessa mål.

Nationella miljö kvalitetsmål	Landstingets miljömål	Energi	Transporter	Lustgas	Läkemedel	Kemikalier	Livsmedel	Avfall
Begränsad klimatpåverkan		X	X	X			X	X
Frisk luft		X	X			X		X
Bara naturlig försurning		X	X			X		X
Giftfri miljö			X		X	X	X	X
Skyddande ozonskikt				X		X		
Säker strålmiljö								X
Ingen övergödning		X	X			X	X	X
Levande sjöar och vattendrag		X	X		X	X		
Grundvattnet av god kvalitet					X	X		X
Hav i balans, levande kust och skärgård		X	X		X	X	X	X
Myllrande våtmarker								
Levande skogar		X						
Ett rikt odlingslandskap							X	
Storslagen fjälmiljö								
En god bebyggd miljö			X					X
Ett rikt växt- och djurliv							X	

Miljöpolicy för Landstinget Blekinge

Miljöpolicyen utgår från landstingets vision *Livsqualität för dig, vårdqualität för oss* samt från strategin för en hållbar utveckling. Ambitionen är att skapa goda förutsättningar för en god hälsa och för en god miljö.

Landstinget ska bidra till en långsiktig hållbar utveckling. Det innebär en utveckling som tillgodoser dagens behov utan att äventyra kommande generationers möjligheter att tillgodose sina behov.

Landstinget ska arbeta förebyggande, hälsofrämjande, hushålla med jordens resurser, minska verksamhetens klimatpåverkan och övrig miljöbelastning genom att

- integrera ett systematiskt miljö- och hållbarhetsarbete med ständiga förbättringar, i den dagliga verksamheten.
- ta hänsyn till miljö- och hållbarhet i allt kvalitets- och utvecklingsarbete.
- genomföra investeringar, välja material, produkter och tjänster utifrån ett miljö- och hållbarhetsperspektiv.
- ställa och följa upp miljökrav, sociala och etiska krav i leverantörsledet.
- mäta, följa upp och öppet redovisa beslutade miljö- och hållbarhetsmål.
- verka för att kapitalförvaltning och finansiella placeringar genomförs utifrån ett hållbarhetsperspektiv.
- säkerställa tillgången till kunskap, kompetens och resurser som krävs för att ta miljö- och hållbarhetshänsyn i handling och beslut.
- uppfylla gällande miljölagstiftning och andra krav.

Landstinget ska verka för ökad insikt om sambanden mellan ekonomi, hälsa och miljö, såväl i den egna verksamheten som på regional och nationell nivå. Genom bred samverkan och deltagande i innovations- och forskningsprojekt vill landstinget aktivt bidra till en långsiktig hållbar samhällsutveckling.

Klimat

Vision

Landstinget Blekinges verksamhet har ingen negativ klimatpåverkan.

Mål

1. År 2018 har landstingets klimatpåverkan från tjänsteresor, egna transporter, köldmedier, lustgas, anestesigaser samt el och värme minskat med 20 % jämfört med 2013 års nivåer.

Mätning av utvecklingen

Mätning av utsläpp av koldioxid från värme, kyla, el och tjänsteresor, gods- och patienttransporter med egna fordon samt utsläpp av lustgas och köldmedier, omräknat i koldioxidekvivalenter.

Tänkbara åtgärder på förvaltningsnivå

- Samverka regionalt för att gemensamt verka för minskad klimatbelastning i Blekinge genom exempelvis Klimatsamverkan Blekinge och Hållbarhetsforum Blekinge.
- Verka för ökad tillgång till klimatanpassade förnyelsebara fordonsbränslen i Blekinge.
- Verka för en utökad och mer klimatanpassad fossilfri kollektivtrafik som bidrar till en hållbar utveckling.
- Ta fram en risk- och sårbarhetsanalys för landstingets verksamhet med fokus på ett förändrat klimat.
- Genomföra anpassningar och införa god beredskap i landstinget för ett förändrat klimat i syfte att minska sårbarheter för människors hälsa.

Fler åtgärdsförslag inom klimatområdet, på verksamhetsnivå, finns i miljö- och hållbarhetsplanen under respektive målområde för upphandling och inköp, energi, transporter, livsmedel, avfall, lustgas och andra klimatpåverkande anestesigaser.

Energi

Vision

Landstinget Blekinge har en energiförsörjning som är effektiv, fossiloberoende och i övrigt långsiktigt hållbar.

Mål

1. All inköpt el, i egna fastigheter, kommer från förnyelsebar produktion.
2. År 2015 har en energikartläggning gjorts med förslag på åtgärder för effektivisering och klimatanpassning.
3. År 2018 är den totala energianvändningen per kvadratmeter för el, värme och kyla, inom landstingets lokaler 5 % lägre än för år 2013.
4. År 2018 är 95 % av all energi för uppvärmning i egna fastigheter, producerad av förnyelsebara källor.

Mätning av utvecklingen

Uppföljning och mätning av energianvändning, kWh/m², andelen förnyelsebar energi samt kontroll av att projekt genomförts.

Tänkbara åtgärder på förvaltningsnivå

- Arbeta med beteendeförändringar hos personalen, nya rutiner, optimering av energisystem och energiförsörjning, skarpare energi-/effektkrav vid upphandling och inköp.
- Öka andelen egenproducerade förnyelsebara energikällor som exempelvis solenergi, geoenergi och vindkraft.
- Verka för effektivare och mer klimatanpassad energianvändning i egna och hyrda lokaler, där landstinget bedriver verksamhet.
- Verka för att följa det nationella nätverket Belok:s råd och rekommendationer kring energieffektivisering i fastigheter.
- Avsätta koncernövergripande budgetmedel för mindre och enkla energiförbättringsförslag från verksamheten, som därmed kan genomföras utan dröjsmål.
- Verka för möjlighet till löpande mätning och uppföljning av energi- och effektförbrukning i landstingets verksamhet.
- Verka för att rätt energibärare används vid rätt tillfälle.
- Verka för att frikyla används i högre utsträckning.

Transporter

Vision

Landstinget Blekinges transporter medför ingen negativ påverkan på hälsa och miljö.

Mål

1. Landstingets samtliga fordon som nyanskaffas är miljöfordon, enligt Trafikverkets miljöbilsdefinition samt fossilbränslefria, där det är möjligt. Tunga och lätta transportfordon uppfyller nationella miljöfordonskrav och/eller EU:s utsläppsklassning samt är fossilbränslefria, där det är möjligt.
2. År 2015 är ett internt klimatkompensationssystem för tjänsteresor infört i landstinget.
3. År 2018 är minst 80 % av landstingets drivmedel för fordon förnyelsebart.
4. År 2018 har klimateffekter från tjänsteresor minskat med 25 %, jämfört med 2013 års nivåer.

Mätning av utvecklingen

Uppföljning av målsatta projekt, resor, drivmedelsinköp, klimateffekter och fordonsparkens miljöprestanda.

Tänkbara åtgärder på förvaltningsnivå

- Införa bättre möjligheter till res-fria möten genom webbmöten, telefonmöten, videokonferenser mm.
- Verka för logistikförbättringar i syfte att resurseffektivisera transporterna.
- Ökad andelen resor som sker med miljöanpassad kollektivtrafik för personal, patienter och besökare.
- Verka för att personalens resor till och från arbetet kan miljö- och klimatanpassas i högre utsträckning, genom att exempelvis införa förbättrade möjligheter att resa med cykel och/eller kollektivtrafik samt via organiserad samåkning.
- Verka för att införa fler miljöfordonstyper och typer miljöbränslen i bilpoolen, i ambulansverksamheten och i övrig transportverksamhet.
- Införa möjligheter att hyra alternativa klimatanpassade transportmedel som exempelvis moped, cykel och el-cykel, i landstingets bilpool.

Lustgas och anestesigaser

Vision

Landstinget Blekinges användning av lustgas och andra klimatpåverkande medicinska gaser ger minimal påverkan på hälsa och miljö.

Mål

1. År 2018 har utsläpp av lustgas och andra klimatpåverkande medicinska gaser minskat med 20 %, jämfört med 2013 års nivåer.

Mätning av utvecklingen

Mätning och beräkning av utsläpp från lustgas och andra klimatpåverkande medicinska gaser.

Tänkbara åtgärder på förvaltningsnivå

- Läcksökning och utsläppsåtgärder för en säker drift och leverans av lustgas och anestesigaser.
- Installation av utrustning och teknik för rening av utsläpp
- Utbildning för personal som hanterar gaser
- Utbildning och information till patienter inför förlossning och behandling där medicinska gaser hanteras
- Framtagande av rutiner för minskad miljöpåverkan av lustgas och andra klimatpåverkande medicinska gaser.

Läkemedel

Vision

Landstinget Blekinge sprider inga miljö- och hälsoskadliga läkemedelsrester i miljön.

Mål

1. Hållbarhetskrav ställs i samtliga läkemedelsupphandlingar, enligt Konkurrensverkets kriterier samt enligt landstingets uppförandekod.
2. År 2015 har en landstingsövergripande handlingsplan med konkreta åtgärder för att minska miljöpåverkan från läkemedel, tagits fram.
3. År 2016 har metoder för uppföljning och mätning av läkemedelskassation inom slutenvården, tagits fram.
4. År 2018 är antalet utfärdade antibiotikarecept färre än 290 stycken per 1000 invånare och år, i linje med det nationella STRAMA-målet.

Mätning av utvecklingen

Uppföljning av åtgärder i handlingsplanen, läkemedelskassationen samt antalet förskrivna antibiotikarecept per 1 000 invånare.

Tänkbara åtgärder på förvaltningsnivå

- Utbilda förskrivare och andra nyckelkompetenser kring läkemedels miljöeffekter.
- Minska överförskrivning, överanvändning genom exempelvis läkemedelsgenomgångar och patientinformation.
- Öka förskrivningen av fysisk aktivitet på recept, FAR.
- Fortsätta att följa utvecklingen och bidra till arbetet med forskning inom läkemedels miljöeffekter, exempelvis inom forskningsprogrammet Mistra Pharma.
- Implementera miljö- och hållbarhetshänsyn i landstingets lista för rekommenderade läkemedel, så snart tillräcklig vetenskaplig kunskap för detta finns.
- Ta fram och genomföra informationskampanj kring läkemedel och dess miljöeffekter för personal, patienter och allmänhet.
- Mätning av läkemedelsrester i miljön i Blekinge samt i landstingets utgående avloppsvatten.
- Genomföra aktiviteter för att minimera kassation av läkemedel genom att exempelvis anpassa sortiment och förpackningsstorlekar efter vårdens behov av läkemedel.
- Förutom målet kring den totala antibiotikaanvändningen, bör även aktiviteter och mätningar genomföras i syfte att minska användningen av särskilt miljöskadliga läkemedel som exempelvis kinoloner och tetracykliner.

Kemikalier

Vision

Landstinget Blekinges verksamhet ger inte upphov till spridning av kemiska ämnen som negativt påverkar människors hälsa och miljön.

Mål

1. År 2014 är samtliga kemikalier registrerade i landstingets webbaserade kemikaliehanteringssystem.
2. År 2018 har en kartläggning samt en handlingsplan för substitution av miljöskadliga kemikalier, tagits fram.
3. År 2018 har användningen av farliga kemiska ämnen, som finns i kemiska produkter och varor, minskat.

Mätning av utvecklingen

Uppföljning av registrering i kemikaliehanteringssystemet, kartläggning, handlingsplan och utfasning av kemikalier.

Tänkbara åtgärder på förvaltningsnivå

- Tydligare och skarpare miljökrav vid inköp och upphandling av kemiska produkter, varor och tjänster.
- Öka användningen av information kring kemikalier i kemikaliehanteringssystemet, vid exempelvis riskbedömningar, upphandlingar och inköp.
- Minska kemikaliesortimentets bredd, där det är möjligt.
- Verka för att minimera kassationen av kemikalier och att det avfall som uppstår hanteras på bästa miljöriktiga sätt.
- Genomföra målgruppsanpassade informationskampanjer kring kemikaliers effekter på miljö och hälsa, exempelvis kring kemikalier i barns vardag.

Avfall

Vision

Landstinget Blekinges resursanvändning stödjer en hållbar utveckling och genererar en minimal mängd avfall. Avfallet som uppstår ger minsta möjliga påverkan på människors hälsa och på miljön.

Mål

1. Allt avfall som uppkommer i verksamheten sorteras och hanteras på bästa miljöriktiga sätt, enligt anvisningar i landstingets Avfallsguide på intranätet.
2. År 2015 har landstinget tagit fram en avfallsplan med inriktning att förebygga uppkomsten av avfall, minska det farliga avfallet, öka andelen återanvändning och återvinning.

Mätning av utvecklingen

Uppföljning av statistik från avfallsentreprenörer samt egen framtagen statistik utifrån mål och handlingsplaner.

Tänkbara åtgärder på förvaltningsnivå

- Utredda och kartlägga miljöeffekter av engångsprodukter samt ta fram en handlingsplan för minskning av icke nödvändiga engångsprodukter.
- Förbättra rutiner, logistik, utrustning och tekniska lösningar för att underlätta och främja återanvändning, återvinning och källsortering.
- Förbättrat informationstöd till verksamheten avseende avfallshantering.
- Ställa krav på miljöanpassad avfallshantering i upphandling och inköp av varor och tjänster såsom exempelvis bygg- och fastighetstjänster, entreprenader och varuleverantörer.
- Genomföra åtgärder som syftar till att minimera mängden avfall.
- Främja väl fungerande rutiner vid fastighetsförvaltning, lokalplanering och byggprocesser, så att hänsyn tas till en väl fungerande avfallshantering.

Livsmedel

Vision

Landstinget Blekinges livsmedel är miljö- och klimatanpassade och kommer enbart från ekologisk produktion som är djuretiskt väl anpassade.

Mål

1. År 2014 är andelen KRAV-certifierade/ekologiska/MSC-certifierade livsmedel minst 37 % av det totala inköpsvärdet.
2. Andelen ASC- och/eller MSC-märkt fisk, av det totala inköpsvärdet, ska årligen öka.
3. År 2018 är andelen KRAV-certifierade/ekologiska/MSC-certifierade livsmedel minst 50 % av det totala inköpsvärdet.
4. År 2018 är landstingets samtliga tillagningskök KRAV-certifierade, enligt KRAV-nivå två, dvs. minst 50 % av det totala inköpsvärdet av livsmedel består av KRAV-certifierade/ekologiska/MSC-certifierade livsmedel.

Mätning av utvecklingen

Uppföljning och mätning av andel ekologiska, KRAV, MSC och/eller ASC-certifierade livsmedel i procent av totala inköpsvärdet.

Tänkbara åtgärder på förvaltningsnivå

- Klimat- och säsongsanpassa tillagning, menyer och matsedlar.
- Minska andelen kött med stor klimatpåverkan.
- Minska andelen livsmedel med stor miljöpåverkan från produktionen, transporter mm.
- Öka andelen rättvisemärkta livsmedel.
- Verka för att minimera kassation av livsmedel.
- Världsnaturfondens rödlistade fiskarter ska inte köpas in eller serveras.
- GMO-framställda livsmedel ska inte köpas in eller serveras.

Ekonomisk hållbarhet

Vision

Landstinget Blekinges ekonomiska utveckling och tillväxt medför inga negativa miljökonsekvenser.

Mål

1. År 2015 har landstingets en ekonomisk tillväxt, som leder till minskade negativa konsekvenser för miljön.

Mätning av utvecklingen

Uppföljning av miljöpåverkan från de effektiviseringsåtgärder som lett till att landstingets ekonomiska tillväxt utvecklats.

Tänkbara åtgärder på förvaltningsnivå

- Beakta miljö- och hållbarhetsförbättringar vid investeringar.
- Beakta miljö- och hållbarhetsaspekter vid placeringar och kapitalförvaltningar.
- Beakta miljö- och hållbarhetsaspekter vid införande av åtgärder som förbättrar landstingets ekonomiska tillväxt.

Upphandling och inköp

Vision

Landstinget Blekinges investeringar, upphandlingar och inköp är långsiktigt hållbara. Samtliga leverantörer följer landstingets krav på miljö, socialt och etiskt ansvar och verkar för att bidra till en hållbar utveckling.

Mål

1. Hållbarhetskrav ställs på leverantörerna i samtliga upphandlingar, enligt Konkurrensverkets kriterier samt enligt landstingets uppförandekod.¹⁾
2. I Affärsenhetens samtliga direktupphandlingar ställs krav på leverantörerna, enligt landstingets uppförandekod samt miljökrav, där så är möjligt.
3. År 2015 har landstinget en systematisk uppföljning av ställda hållbarhetskrav hos avtalade leverantörer.
4. År 2016 utför landstinget minst en extern revision per år i leverantörsledet. Revisionerna utgår från ställda hållbarhetskrav i leverantörsavtalen och sker i första hand i produktionsländer med hög risk för missförhållanden.
5. År 2018 finns information i landstingets avtalskatalog om vilka varor som är ett bättre val ur hållbarhetssynpunkt.

Mätning av utvecklingen

Uppföljning av mål, inköp, avrop, avtalstrohet samt, extern och intern revision.

Tänkbara åtgärder på förvaltningsnivå

- Arbeta med utvecklingsprojekt tillsammans med leverantörer under avtalsperioden i syfte att uppnå ständiga förbättringar på miljöområdet.
- Verka för att miljö- och hållbarhetskrav ställs vid inköp och direktupphandlingar som görs på verksamhetsnivå.
- Utbilda chefer, miljösamordnare, avropare, beställare, beställare samt övriga nyckelkompetenser i hållbar upphandling.
- Ställa hållbarhetskrav i avtal med underleverantörer även för privata vårdgivare inom sjukvård, primärvård och tandvård.
- Uppdatera landstingets uppförandekod kontinuerligt, utan dröjsmål, enligt nationella landstingsgemensamma riktlinjer för socialt ansvarstagande i offentlig upphandling.
- Delta aktivt i det nationella utvecklingsarbetet kring hållbar upphandling.
- Registrera landstingets ingångna avtal i den nationella uppföljningsportalen för socialt ansvarstagande i leverantörsledet.
- Hotell och konferensanläggningar med ett väl fungerande miljö- och hållbarhetsarbete ska väljas i första hand.

¹⁾ Målet avser inte direktupphandlingar.

Miljöledningssystem

Vision

Landstinget Blekinges miljöledningssystem är väl implementerade och är ett effektivt verktyg i det systematiska miljö- och hållbarhetsarbetet.

Mål

1. År 2014 är Folk tandvårdens och Primärvårdens verksamheter miljöcertifierade, enligt den internationella standarden ISO 14 001.
2. År 2018 arbetar landstingets samtliga förvaltningar efter miljöledningssystem, enligt den internationella standarden ISO 14 001.

Mätning av utvecklingen

Uppföljning av ledningssystem samt verifiering genom uppvisande av certifikat.

Tänkbara åtgärder på förvaltningsnivå

- Anordna utbildning i ledningssystem för miljö, enligt ISO 14 001.
- Verka för ett väl fungerande och implementerat system för avvikelser och förbättringsförslag.
- Utredda möjligheten att införa ledningssystem för hållbar utveckling, enligt svensk standard SS 854000:2 014.

Miljö- och hållbarhetsanalys inför beslut

Vision

Landstinget Blekinges samtliga beslut tas med hänsyn till en hållbar utveckling.

Mål

1. År 2018 vägs miljö- och hållbarhetskonsekvenser in i politiska beslut.

Mätning av utvecklingen

Uppföljning genom revision av miljö- och hållbarhetsbedömningar i fattade beslut.

Tänkbara åtgärder på förvaltningsnivå

- Ta fram metoder för konsekvensbedömning av miljö- och hållbarhetsaspekter inför beslut.
- Implementera rutiner för konsekvensbedömning av miljö- och hållbarhetsaspekter inför beslut.
- Verka för att beslut som fattas i landstinget är förenliga med barnkonventionen samt övriga intentioner i landstingets uppgörandekod.
- Genomföra målgruppsanpassad utbildning i konsekvensbedömning av miljö- och hållbarhetsaspekter inför beslut.

Kompetensförsörjning

Vision

Landstinget Blekinge har en väl fungerande kompetensförsörjning på miljö- och hållbarhetsområdet.

Mål

1. År 2018 har alla förvaltningar och verksamheter tillgång till nödvändig miljökompetens för att uppfylla miljöprogrammets mål och intentioner.

Mätning av utvecklingen

Uppföljning av intern miljörevision, mål i bokslut samt genom dialog med förvaltningar och verksamheter.

Tänkbara åtgärder på förvaltningsnivå

- Ta fram plan för kompetensförsörjning för miljö- och hållbarhetsområdet.
- Genomföra åtgärder enligt kompetensförsörjningsplan.
- Införa kompetensförsörjning inom miljö- och hållbarhetsområdet som en integrerad del i förvaltningens kompetensförsörjningsplaner.
- Exempel på åtaganden och aktiviteter

Information och kommunikation

Vision

Landstinget Blekinges medarbetare, Blekinges invånare och andra intressenter har tillgång till målgruppsanpassad och lättillgänglig information om landstingets miljö- och hållbarhetsarbete.

Mål

1. Samtliga mål i miljö- och hållbarhetsplanen redovisas i en miljö- och hållbarhetsredovisning, som en del i landstingets koncernövergripande årsredovisning.

Mätning av utvecklingen

Uppföljning av framtagna miljö- och hållbarhetsredovisning.

Tänkbara åtgärder på förvaltningsnivå

- Utveckla bra och lättillgänglig information kring landstingets miljö- och hållbarhetsarbete för anställda och förtroendevalda på landstingets intranät.
- Utveckla bra och lättillgänglig information kring landstingets miljö- och hållbarhetsarbete för Blekinges invånare och andra intressenter, på landstingets externa webbplats.
- Utveckla ett användarvänligt, lättillgängligt och kostnadseffektivt intranät så att medarbetare enkelt kan dela med sig och tillägna sig information, bland annat inom miljö- och hållbarhetsområdet men också för övriga verksamhetsområden.
- Utveckla internt system för datainsamling för uppföljning av miljö- och hållbarhetsplanens mål samt gröna nyckeltal till miljö- och hållbarhetsredovisningen.
- Löpnade öppet redovisa och återkoppla resultat för mål och genomförda åtgärder på miljö- och hållbarhetsområdet, till berörda i verksamheten.
- Ta fram en kommunikationsplan till miljö- och hållbarhetsplanen.
- Verka för att en årlig hållbarhetsredovisning för landstinget tas fram.